

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/210/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4611209560
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 08. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4611209560.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hušekovej a sudcov JUDr. Jarmily Pogradovej a JUDr. Vladimíra Novotného v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporcovi: T. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. H., P. XXX/XXX, zastúpený P. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom tamtiež, o zaplatenie 429,55 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany č. k. 4C/103/2012-31 zo dňa 4. mája 2012, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 32,50 Eur s 8,76 %ročným úrokom z omeškania zo sumy 62,50 Eur od 8.8.2009 do 19.4.2012 a zo sumy 32,50 Eur od 24.4.2012 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie zdôvodnil súd prvého stupňa poukazom na vykonané dokazovanie a ustanovenie § 52 ods. 1 až 3, § 53 ods. 1,4, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka (OZ), na články 3, ods. 1 až 3, článok 5, 6 Smernice Rady 93/13 EHS, § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z. a § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 451 ods. 1, 2 OZ. Z vykonaného dokazovania mal za to, že účastníci uzavreli úverovú zmluvu, na základe ktorej si navrhovateľ uplatňoval od odporcu zaplatenie 429,55 Eur, pozostávajúcej z neuhradenej úverovej istiny, zo zmluvného úroku, poplatku za výber z bankomatu, zmluvnej pokuty, sankčného úroku a mesačného poplatku za vedenie účtu. Navrhovateľ si teda uplatňoval plnenie na základe právneho vzťahu, ktorý mal vzniknúť podľa ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z., teda na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa v zmysle § 23a ods. 1, 2, zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 616/2004 Z. z. hľadí ako na spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52a nasl. OZ. Účastníci uzatvorili dňa 16.5.2006 individuálne špecifikovanú zmluvu o úvere, určenú na nákup tovaru - hifi veže - čo však predmetom tohto konania nie je. Vrámcami dojednávania tohto záväzku navrhovateľ vopred vnútil odporcovi aj iný úkon, než iba ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu. Z predtlaču úverovej zmluvy vyplýva, že konajúca osoba sa súčasne podpisuje aj pod tú časť textu, ktorá je vytlačená v dolnej časti zmluvy drobným, voľným okom takmer nečitateľným písmom, a ktorá sa týka absolútne iného právneho vzťahu, ktorý má vzniknúť v budúcnosti. Pokiaľ teda chcel odporca získať úver na zakúpenie tovaru, čo bolo primárne jeho pohnútkou vstupu do právneho vzťahu s navrhovateľom, nemal na výber, a musel podpísať predloženú predtlač listiny, ktorá v sebe obsahovala aj náležitosti iného právneho úkonu. Súd preto mal za to, že na strane spotrebiteľa - odporcu bol nedostatok vôle vstúpiť do iného zmluvného vzťahu s navrhovateľom, ako bol primárne vo sfére jeho záujmu. Uvedené sa týka nepochybne aj vôle spotrebiteľa byť viazaný

ustanoveniami hlavy 8, 9 úverových zmluvných podmienok navrhovateľa, týkajúcich sa poskytnutia revolvingového úveru a to vzhľadom k tomu, že podpisom zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru klient prehlásil, že sa oboznámil s úverovými zmluvnými podmienkami a súhlasil s nimi bez výhrady. Keďže časť úverovej zmluvy týkajúca sa iba poskytnutia spotrebiteľského úveru na nákup tovaru sa netýka prípadného poskytnutia revolvingového úveru, tak spotrebiteľ zaiste nemá vôľu a v praxi ani čas sa oboznamovať s ďalšou časťou zmluvy o úverových zmluvných podmienkach, týkajúcich sa práve úverového rámca revolvingového úveru a úverovej karty. S poukazom na uvedené mal súd prvého stupňa za to, že takýto právny úkon spotrebiteľa v časti uzavretia úverovej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru je neplatný s poukazom na § 37 ods. 1 OZ. Uvedený postup navrhovateľa sa dá s poukazom na vyššie citované ustanovenia Smernice Rady č. 93/13 EHS z 5.4.1993, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. OZ kvalifikovať ako nekalú praktiku, ktorej nemôže byť poskytnutá právna ochrana. Podpisom zmluvy zo 16.5.2006 nedošlo automaticky k vzniku paralelného úverového vzťahu, pretože ak by tento mal skutočne vzniknúť, musel by byť individualizovaný, v zmysle § 4 ods. 2, 3 zákona 258/2001 Z. z. a ak teda navrhovateľ 6.3.2007 poskytol odporcovi sumu 331,94 Eur a dňa 12.3.2007 331,94 Eur a následne ďalšie menšie sumy až do celkovej výšky 793,33 Eur, tak to bolo na základe neplatného právneho úkonu, keďže pri jeho uzatváraní nebola dodržaná zákonom predpísaná forma. Navrhovateľovi nič nebránilo, aby dojednania ohľadom revolvingového úveru, ktoré sú písané drobným písmom v úverových zmluvných podmienkach uviedol na tlačive nazvanom „návrh na uzatvorenie úverovej zmluvy „a aby základné náležitosti revolvingového úveru boli individuálne dojednané priamo v zmluve a nemusel tieto podmienky skrývať do neprehľadného textu úverových zmluvných podmienok, s ktorými spotrebiteľ ani nemal možnosť dostatočne sa oboznámiť a relevantne sa v ňom zorientovať. Súd preto takýto spôsob jednania považoval za nekalú obchodnú praktiku, ktorej nemôže byť poskytnutá súdna ochrana a preto pokiaľ navrhovateľ poskytol odporcovi finančné prostriedky na základe neplatného právneho úkonu, vzniká mu nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 ods. 1, 2 OZ a to na základe plnenia z neplatného právneho úkonu. Odporcovi poskytol spolu sumu 793,33 Eur a z tejto sumy mu odporca vrátil sumu 760,83 Eur. Rozdiel medzi tými sumami predstavuje sumu 32,50 Eur, ktorú je odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi a preto v tejto časti súd prvého stupňa návrhu navrhovateľa vyhovel. Vo zvyšnej časti považoval nároky navrhovateľa za neopodstatnené a preto v tejto časti jeho návrh zamietol.

Uvedený rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti napadol odvolaním navrhovateľ. Domáhal sa zmeny rozsudku súdu prvého stupňa v tom smere, aby bolo jeho návrhu vyhovené v celom rozsahu. Poukázal na to, že neexistuje právny predpis, ktorý by zakazoval možnosť, aby na základe jednej písomnej úverovej zmluvy bolo dojednaných viacero úverov. podstatné je, aby zmluva spĺňala zákonom stanovené formálne a obsahové náležitosti, čo v danom prípade úverová zmluva spĺňa. Odporca si pri čítaní úverovej zmluvy musel byť vedomý, že uzatvára zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, pretože navrhovateľ o dojednaní takéhoto druhu úveru informuje svojich klientov na líci zmluvy a teda nejde o skrytie zmluvy do úverových podmienok. Zmluva o revolvingovom úvere nadobúda platnosť podpisom úverovej zmluvy, má však odloženú účinnosť až na budúcnosť a to uskutočnením aktivácie karty. Uzatvorením revolvingovej zmluvy tak priamo práva a povinnosti odporcovi nevznikli, nakoľko k účinnosti revolvingovej zmluvy muselo dôjsť k ďalšiemu úkonu zo strany odporcu, k aktivovaniu karty. Tento úkon nebol urobený automaticky alebo náhodne, ale slobodným a vážnym prejavom vôle odporcu. Odporcovi teda nevznikla žiadna povinnosť v okamihu uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere, ale až okamihom účinnosti tejto zmluvy v dôsledku aktivovania karty. Na druhej strane zo samotného uzatvorenia zmluvy navrhovateľovi nevznikli žiadne práva iba povinnosti zaslať spotrebiteľovi kartu, čo bolo podmienené tým, že odporca musel splniť dohodnuté podmienky týkajúce sa splácania poskytnutého úveru na kúpu tovaru. Odporca mal záujem na tom, aby platná revolvingová zmluva sa stala aj účinnou, pretože vykonal prejav vôle smerujúci k aktivovaniu karty a úver začal čerpať, čo preukazujú platobné transakcie, uvedené v prehľade o čerpaní a splácaní úveru. Ďalej poukázal navrhovateľ na požiadavku platnosti právneho úkonu, ktorým je danosť vôle, pretože pokiaľ vôle niet, niet ani právneho úkonu. Pri podpise zmluvy voči odporcovi nebolo vyvíjané žiadne násilie, ani nepriamy nátlak na jeho psychiku, pretože požiadavka platnosti právneho úkonu, existencia vôle bola v tomto prípade naplnená. Potvrďuje to skutočnosť, že odporca si sám aktivoval kartu, úver čerpal a čerpaný úver aj splácal. Navrhovateľ ďalej nesúhlasil s dôvodmi rozsudku súdu prvého stupňa o tom, že odporca nemal reálnu možnosť oboznámiť sa so znením úverových zmluvných podmienok pri kúpe tovaru a pochopiť ich právny význam. Uviedol, že odporca uzatváral predmetný úverový vzťah s navrhovateľom ako osoba plne spôsobilá na právne úkony. Zmluvu podpisoval dobrovoľne, bez donútenia a teda plne si uvedomoval

záväzky z nej vyplývajúce. V ďalšom navrhovateľ poukazuje na platnosť právneho úkonu, ktorý je potrebné posudzovať podľa všeobecne záväzných právnych predpisov existujúcich v dobe, keď bol právny úkon urobený, teda nie podľa predpisov v dobe, keď o neplatnosti právneho úkonu rozhoduje súd. Navrhovateľ mal za to, že právny vzťah medzi účastníkmi uzatvorený na základe predmetnej zmluvy nemôže byť neplatným právnym úkonom s poukazom na § 37 ods. 1 OZ. Text týkajúci sa dojednaní o revolvingu je písaný takou veľkosťou písma, ktorá umožňuje zistiť obsah dojednaní, s ktorými odporca prejavil súhlas s podpísaním úverovej zmluvy. Žiadny predpis v čase uzatvárania zmluvy nestanovoval veľkosť písma, akou má byť zmluva napísaná. K nedostatku individuálneho dojednania tohto právneho vzťahu navrhovateľ uviedol, že odporca si pri prečítaní návrhu úverovej zmluvy musel byť vedomý, že uzatvára zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru, pretože navrhovateľ o dojednaní takéhoto úveru informuje svojich klientov na líci zmluvy. Pokiaľ sa týka námietok, že zmluva neobsahuje dohodu o výške úverového rámca, o výške splátok, o výške úrokov, dohodu o zmluvnej pokute, navrhovateľ mal za to, že s daným tvrdením súhlasiť nemožno, pretože, aj keď niektoré zo spomenutých údajov nie sú detailne rozpísané na lícnej strane úverovej zmluvy, odkazuje sa na úverové zmluvné podmienky navrhovateľa, ktoré sú nepopierateľne neoddeliteľnou súčasťou danej úverovej zmluvy a tieto ich bližšie špecifikujú. Dojednania v úverových zmluvných podmienkach navrhovateľa sú platné a rovnocenné s ostatnými zmluvnými dojednaniami a majú rovnakú právnu moc a váhu ako tie, ktoré sú dojednané na lícnej strane. Navrhovateľ ďalej mal za to, že je zachovaná aj písomná forma právneho úkonu a pokiaľ žiadny predpis neobmedzuje počet dohodnutých úverov v jednej písomnej zmluve, tak ani žiadny predpis neustanovuje, kde má byť na listine zachycujúcej písomný prejav vôle umiestnený podpis. Princíp, že text písaný pod podpisom nereprezentuje relevantný prejav vôle osoby, ktorá sa podpísala, sa podľa súdnej praxe a odbornej literatúry vzťahuje bez výnimky iba na niektoré úkony, typicky na závet. V ostatných súkromných listinách takéto prísne požiadavky neprevládajú. Ďalej poukázal navrhovateľ na úverové zmluvné podmienky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou dotknutej úverovej zmluvy a to konkrétne hlavu 8 § 1,2, hlavu 9 § 5, hlavu 13 § 10, ako aj na rozhodnutie súdneho dvora EÚ vo veci F. - F. versus SOS Finance spol. s r.o. (C-453/10) a na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo/1301/2009 z 29.6.2010.

Odporca sa k podanému odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietajúcej časti podľa § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia o odvolacom pojednávaní v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 OSP, pri zachovaní postupu podľa § 156 ods. 3 OSP, a dospel k záveru, že je potrebné toto rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť, keď súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav a vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP.

Odvolací súd sa v zásade plne stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku v jeho zamietajúcej časti. Na tieto ako na svoje vlastné iba poukazuje v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 OSP.

Je potrebné prisvedčiť súdu prvého stupňa, že odporca pri podpise úverovej zmluvy zo dňa 16.5.2006 chcel získať úver na zakúpenie tovaru, čo bolo jeho primárnou pohnútkou a „podsunutie“ mu zmluvných podmienok revolvingového úveru a úverovej karty je nepochybne potrebné posudzovať ako nekalú praktiku zo strany navrhovateľa. Ani úkon odporcu nasledujúci po obdržaní úverovej karty - jej aktivácia - neznamená, že došlo k uzatvoreniu platnej úverovej zmluvy v súlade s ustanovením § 34 a nasl. OZ a to najmä s poukazom na ustanovenie § 40 ods. 1 OZ, na čo súd v dôvodoch svojho rozhodnutia správne poukázal.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 OSP a úspešnému odporcovi náhradu týchto trov nepriznal, nakoľko mu v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.